

August Varenius Johann Grambs

**'Iur setume be-reshit i. e. Decas Illustrissimorum & Maxime Arduorum Locorum
Geneseos Ebraicae : Quae Ex Principiis SS. Linguae breviter explicantur & a
Judaeorum, Judaizantium, Pontificiorumq[ue], Bellarmini praepreimis corruptelis
liberantur**

Rostochi[i]: Richelius, 1646

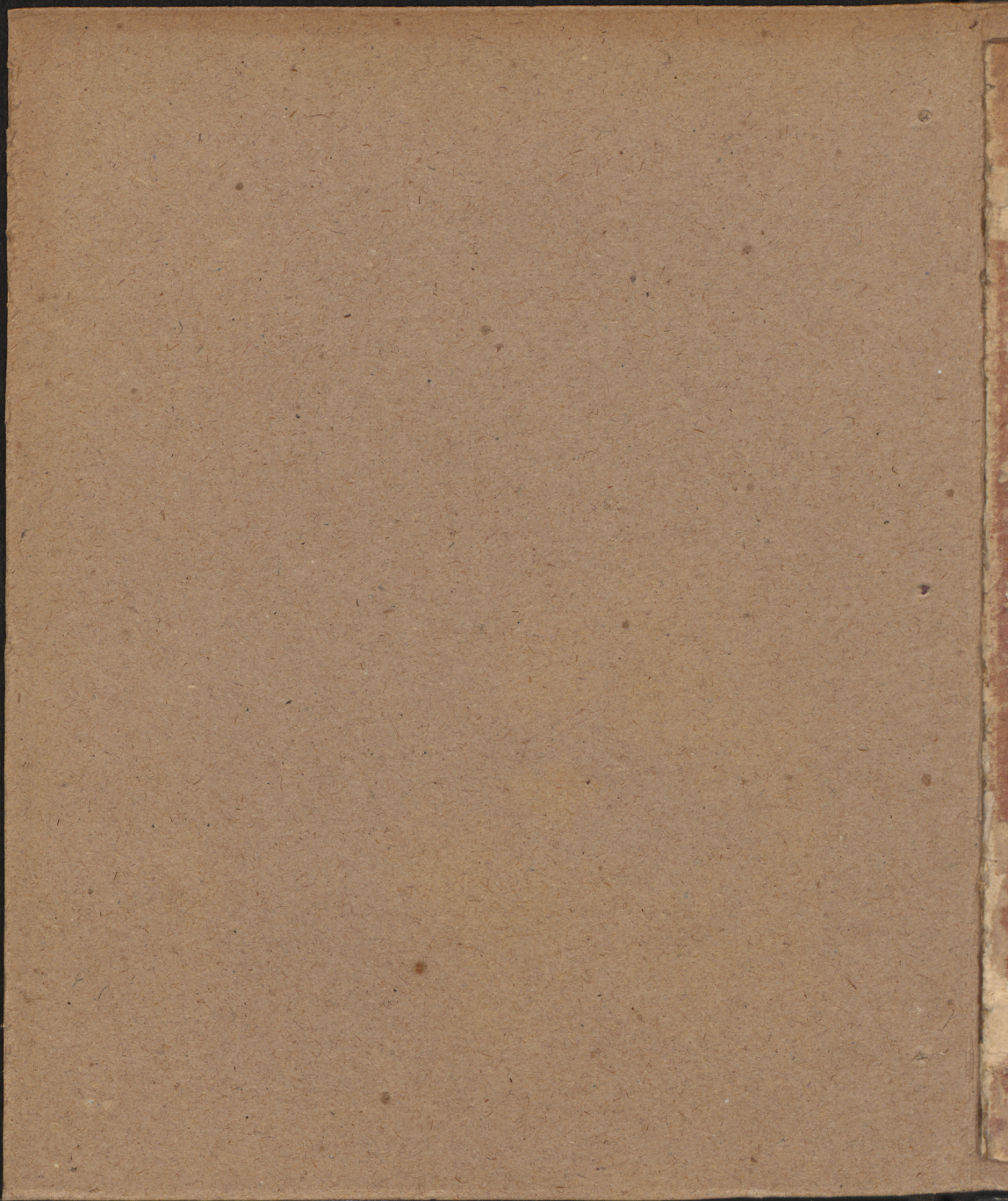
<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn738069760>

Druck Freier Zugang

Vert. : J. Graubis

A. Varenius/a
R. H. Theol. 1646

עשר סתומי כראשון

46

i. e.

DECAS ILLUSTRIS-
SIMORUM & MAXIME AR-
DUORUM LOCORUM GENESEOS
EBRAICÆ.

Quæ

Ex PRINCIPIS SS. *Lingua breviter explicantur*

& a

JUDÆORUM, JUDAIZANTIUM, Pontificiorumq;
Bellarmini præprimis corruptelis liberantur

Quam

DEO ADSPIRANTE GRATIAM.

In Illustrissimâ Rostochiensî Academia,

PRÆSIDE

Viro Clarissimo ac Excellentissimo

Dn. M. AUGUSTO VARENIO

SS, Ling: Prof: Publ: Præceptore colendo,
honorando.

Publica disquisitioni submitte

JOHANNES Grambs

Mæno. Francofurt.

In Auditorio majori ad d. 13. Sept. hor. mat.

✻ * ✻ * ✻

RESTOCHI

Typis Johannis Richelii, Senat: Typogr. 1646.

1717

DECAS ILLUSTRIS
SIMON & MAXIME AR.
DIGNI LOCORUM GENSSES
ERRATA

EXTRACTUM
JUDICIORUM
F. Maximilianus

Dr. M. AUGUSTO VARENIO
ss. Mag. Praes. Receptis
honorando

JOHANNES GROSS
Meno Rostoch

In studio...

1717

Rostoch

Typ. Johann...

LOCUS I, Gen: 3. v. 15. Conti-
nens *πρωτευαγγελιον.*

הוּא יְשׁוּפָה רַחֵם וְאַתָּה הַשּׁוֹפָן עֵקֶב

Q Vi, quæ hic dicuntur de semine illo contrituro caput serpentis, ad Mariam accommodant (ut communiter faciunt Pontificii, Lyranus, cujus hæc est glossa: *in imicitias ponam inter te & mulierem (Mariam) & inter semen tuum & semen illius (Christum) ipsa conteret caput tuum, quia per ipsam mediante filio possessus Diaboli est contrita.* Et Bellarminus l. 1. de verbo Dei) illi contrarium habent. Primo pronomen הוּא quod necessariò tum propter positum & legitimam structuram, tum propter rationem generis, non cum precedente affixo foeminino, sed toto illo nomine in statu affixionis posito debet conjungi, vel proximè precedens nomen designare. II. Verbum יְשׁוּפָה idq; tum respectu formationis (est enim tertia persona non foeminina, sed masculina cum affixo secundæ personæ) tum respectu significationis, scilicet nullibi id simplici homini, ne dum in tali, qualis hic est, positu & conjunctione cum nomine שׂוֹרֵר tribuitur (præsupponimus etiam hoc ipsum הָשׂוּ vi significationis & usurpationis nullibi simplici seu naturali serpentibus: sed de illo dici illud נִשְׂךְ עֵקֶב סוּס Gen. 49, 17. Num. 25, 10. Prov. 23, 32. הָשׂוּ idem significat quod in caliginosissimis tenebris involutū detinere, deprimere vel conterere vid. Job. 9, 16. הַשְׂעֵרָה וְהַשּׁוֹפָן i. e. *qui densa plaga vel turbine me involvit & conterit* sic Ps. 139, 11. הַשְׂעֵרָה הַשְׂעֵרָה *tenebra me involvent vel obvolutum detinebunt*) Unde patet quid hoc in loco sit quando de semine mulieris dicitur שׂוֹרֵר יְשׁוּפָה הוּא scilicet idem fermè est quod de illa partis principalis Sathanz & contritione dicit, cum illo, quod dicitur in Epistola Jud. 7. 6. quod nimirum Dominus Angelos τὰς μὴ τηρήσαντας τὴν ἐκείνου

A 2

ἀρχῆς

ἀγγέλων reservaverit in iudiciū magni illius diei, idē detinendo illos *δεσπόζεις*
αἰώνων *ἐν τοῖς* *ἰσχυροῖς* *αἰώνων* eternis vinculis sub caligine. Et 2. Pet. 3. 4. Si Deus
 Angelū peccantibus non peperit, sed illos *συναρπάξας* *τοῖς* *αἰσθητοῖς*
 tradidit illos ad iudiciū *ἕως* *δεσπόζοντας* detinendos. III. Affixum masculinum
 tertiæ personæ in voce *אֵשֶׁת* quod affixum debebat esse femininum
 si stare posset expositio Pontificiorum. Quod autem Bellarminus
 putat, pro pronomine masculinō mutatā punctatione posse vel potuisse
 esse femininum *אֵשֶׁת* (quod etiam in forma feminina non infreqvens
 est cum *ו* præcedente chirek) in illo tamen id quod falsum est præsup-
 ponit, nec enim tam lubrica debebat esse punctationis autoritas, ut illā
 mutare, aliūq; sensum in scripturā inferre liceat: nec obstat illius pro-
 batio, quod scilicet *hæc* sit enallage freqvens in locū scripturæ aliū, ubi
 pronomen masculinum est pro feminino, verbum item masculinum pro
 feminino. Etenim I. ignorantia & audacia est in Schola Sp: S., in
 scriptura V. T. multiplicare enallagas, cum unus vel alter specialis
 modus specialiter sit explicandus, nec inde liceat idem in aliis locis ubi
 nulla cogit necessitas, & repugnat etiam positus, structura & indubi-
 tata accentuatio, idem committere. II. Concessis illis, quæ adduci
 possent locis, in quibus talis sit mutatio: inde tamen id quod Bellar-
 minus vult non sequitur. Etenim ut dictū, urgetur non saltem prono-
 men: sed & verbum & affixū 3. part. masculinū, adeoq; tota Phrasis vel
 propositio. Urgetur maximē omnium structura & vocū positus, pun-
 ctatio, accentuatio, quæ omnia apodicticē confirmant expositionem
 illam, quæ pronomen illud interpretatur de femine mulieris, & sta-
 tim pontificiam confutant tanquam contrariam Grammaticæ, quæ
 docet in pronomine illo notari non affixum tantū, sed totum no-
 men præcedens. Ut nihil dicamus jam de complemento, quod non
 Mariæ sed soli Dei filio competit: *qui dissolvit opera Diaboli & per*
mortem illum qui potestatem mortū habebat (Diabolus) *superavit.*
Heb. 2. 13. Confirmat hæc omnia etiam vetus interpretatio Chaldaï-
 ca, quæ verba hæc: *אֵשֶׁת יְשׁוּפָד רִאָּה* clarè reddidit: *הוּא יְהִי דְכִיר*
הוּא יְהִי דְכִיר לֵיה מְלַקְרָמִין i. e. *ille filius mulierū recordatur*
tibi, quod fecisti ipsi in principio.

L.O.

LOCUS II. Exhibens desiderium

Evæ, quod habetur Gen. 4. v. 1.

קניתי איש ארני

Dissentiant in hujus loci expositione & interpretatione, tum Paraphrastæ tum Metaphrastæ. Etenim I. Paraphrasis Chaldæica reddidit : קניתי גברא מן קדם יי *posse vel acquisivi virum à Domino* : LXX. ἄξιός ἐστις Ἰησῦς : quos secuti Vulgarus & Lyranus reddunt : *Possedi virum per Dominum*. Münsterus & Tremellius, *acquisivi virum à Jehova, quasi ארני esset pro ארני* Lutherus omnium rectissime : Ich habe den Mann/ den Herren : quam expositionem videtur probare Targum illud quod extat nomine Jonathanis קניתי לגברא יי מלאכא דיי *acquisivi virum, angelum Domini*. Drusus omnibus in locis constanter defendit illam : *posse virum cum Domino*. Quæritur hinc, an Eva cum pareret Cainum existimaverit se Messiam peperisse ? Negant id Drusus, & qui in varias abeunt interpretationes, alii.

Conclus : I. Qui verba Evæ reddunt, vel per Dominum vel à Domino errant in particula ארני quæ nunquam in tali præprimis positu, illam admittit interpretationem, adducit quidem Tremellius exempla Gen. 4, 4. Sed locus ille non indiget interpretatione tali : Sed commodè potest reddi : *Illi egressi sunt civitatem* ut etiam reddidit Münsterus. Locus alter, quem adducit, similiter nullâ indiget elipsi vel mutatione particularum, sed commodè redditur : *Totam illam terram Gilead ad usque Dan* : Das ganze Land Gilead bis gen Dan/ uti optimè exposuit Lutherus. Ipse etiam Tremellius dubitat de versione sua addens : *nisi forte cum Hieronymo interpretemur οὐκ ἴστω*.

Conclus : II. Qui verba illa interpretantur : *acquisivi virum Dominum* : rectius faciunt, quàm qui reddunt : *acquisivi virum cum Domino i. e. Domini ope vel auxilio*, vel quod Græci dicunt οὐκ ἴστω. Confirmant illam interpretationem I. Particulæ ארני hoc in loco dispositio, quæ post verbum activum inter talia vel similia duo substantiva posita, accusativi semper est nota. Frustra hic cumulantur exempla, & multiplicantur loca, ubi particula ארני notat, cum, illi

viri, adeoq; non opinari potuisse Evam, se peperisse Messiam. Resp. Messiam fore משיח seu verum Deum scire poterat, ex primo illo salutis nostræ oraculo: at Messiam fore semen mulieris tantum, vel nasciturum ex virgine, ex illo evidenter & sine formidine contrariis scire non poterat, quoniam enim ibi semen mulieris dicitur, illud tamen non tam virginalem nativitatem vel partum, quam qui fit juxta cursum naturæ ex conjunctione foeminae & maris notare poterat. Præterea modus prædicationis Evangelii sub V. T. varias habuit ætates. In prima illa sub Adamo *infantia*, simpliciter creditum est, venturum & nasciturum aliquando Messiam verumq; fore Deum, qui contriturus sit caput serpentis, genus humanum liberaturus, & amissam perfectionem reducturus: hæc ex primo illo Evangelio simpliciter crediderunt Adamus & ejus per septingentos annos successores & posterii. Igitur infantia Ecclesiæ poposcit etiam simplicitatem doctrinae vel τὴν σοφίαν τῆ ἀρχῆς τῶν ἁγίων τῶ Ἰησῶ non verò σοφίαν θεοφῶν quæ illorum est, quos Apostolus dicit per habitum multum habere jam sensus exercitatos εὐσυνήθεια γέροντες μετρία ad distinctionem boni & mali. Clarius lux Evangelii sub Abrahamo, cum ex semine proprio promittitur ille in quo benedicenda erant omnes gentes. Videatur Gen. 22. 18. Non enim dicit in seminibus sed in individuo in semine tuo ὅς εἰς χεῖρές Gal 3, 16. Clarius sub Jacobo cui in Spiritu manifestatus terminus vel certum tempus adventuri Messia, scilicet ante supremam Gentis & Urbis adeoq; totius politiaæ Judaicæ ruinam, vel ante totalem ablationem מוֹחֶקק שְׁבִיט Gen. 49, 10. Clarius sub Esaiâ qui quasi Evangelistæ officio fungeretur, omnia de Christo dogmata clarius describit & Messiam ex virgine nasciturum prædicit. Probabiles rationes alias ex voce קין קניתי item איש &c. desumptas vel ut invalidas omittimus.

LOCUS III. De חטאת רבץ s. peccato

substantivo ad fores: ex Gen. 4. v. 7.

חַלְתָּ אִם תִּטְוֶיב שָׂאתָ וְאִם לֹא תִטְוֶיב לַפְתַּח חַטָּאת
 רבץ ואלה תשוקתו ואתה המשל-בו :

Expositionem hujus versus difficiliorem reddit diversitas generis, quæ est in inciso ultimo membri prioris. Proinde accuratius hic

constructionem nominis foeminiini **תְּשֻׁבָה** cum participio
 masculino **רָבִי** dicimus prævia scriptura notari omnem cor-
 ruptæ naturæ vitiositatem, sive sit ipse actus exterior sive
 prima *προβολή* ἢ ἀμφόβιος. Paraphrasis Chaldaus **הֲלֵי**
אִם תּוֹשִׁיב עוֹבֵדךָ יִשְׁתַּבַּח לְךָ וְאִם לֹא תוֹשִׁיב
עוֹבֵדךָ לְיוֹם דִּינֵךָ חֲטָאֲךָ כְּשִׁירָה דַּעְתְּךָ לְאַתְּפַרְעָאֲךָ
אִם מִנְךָ אִם לֹא תִּשְׁבַּח וְאִם תִּשְׁתַּבַּח לְךָ : quam pa-
 raphrasin non improbamus. Rectè igitur adhunc locum: R. Jarchi qui
 כְּרַגְמוֹ פִּירוּשׁוֹ qui idem cum R. Abenesra affixum in voce
 רְשׁוּקָתוֹ non ad Abelem: sed ad חֲטָאֲךָ רַבֵּץ refert & optimè hoc
 de loco loquitur in commentariis. Rejicimus vulgatum qui reddit:
nonne si bene egeris, recipies: cujus grandem errorem in eadem vo-
 ce **נְשָׂא** notamus in eodem capite 4, 13 quem reddidit: *major est ini-*
quitas mea quam ut veniam merear ad stabiliendum sc. dogma de me-
 ritis bonorum operum: quæ omnia ut & aliorum interpreta-
 tiones, nunc prætergredimur, contenti simplici loci hujus sensu. Ad-
 dimus tamen ad posteriorem locum cujus *ἄφορευσις* nobis præbuit
 סְגִי חוֹבֵי מַלְמַשְׁבַּק Chaldaus à radice **נְשָׂא** interpretem Chaldaus
 utrum Chaldaus an vulgatus rectius reddiderit judicent docti. Nos
 cum Chaldo facimus.

LOCUS IV. Examinans benedictionem

Japheti, Contentam cap. 9. v. 27.

וַפֶּת אֱלֹהִים לִיפְתָר וַיִּשְׁכֵּן בְּאֶרֶץ שֵׁם :

Filios Noach egressos unâ cum Patre ex arcâ illâ, tres fuisse, & ab
 illis, illorumq; posteris terrarum orbem (suecessu tamen multi
 temporis) esse vel exploratum, vel inhabitatum docent v. 18, & 19.
 Noachum post diluuium agricolam & vinitorem fuisse docet c. 9, 20.
 quem, cum dulci flore Liberi saburratus manifestaet pudenda dor-
 miens, irrisit & fratribus id annûnciavit non sine singulari delectatio-
 ne Cham, Filius Noachi tertius & natus minimus v. 22. & 23. Sem
 verò & Japhet veste sumptâ, & gradu retrorsum instituto, pudenda
 Patria

Patris optulerunt. Expergefactus igitur à vino liberius sumpto, vel ab ebrietate Noachus, videns quid fecerit sibi filium minimum, i. e. Chamus (v. 26) dixit: *maledictus Chanaan, servus servorum sit fratribus suis.* Porro: *Benedictus Dominus Deus Semi, & sit Chanaan servus illi v. 26. Dilatet Deus Japhetum & habitet in tentoriis Semi, v. 27.* De quorum verborum in interpretatione disceptant maximè interpp.

Conclus: I. Qui versus hunc ita interpretantur: *Condecoret Deus Japhetum*: ac si esset à radice פִּיפִּי pugnans cum Grammatica.

Conclus: II. Qui Tremellium secuti reddunt: *Alliciet Deus Japhetum, ut habitet in tentoriis Semi*: Sensem quidem non malè exprimunt, Deum scilicet allecturum Japhetum, ejusq; posteritatem, ad tentoria Semi, sed vocis dispositionem sibi habent contrariam. Est enim hic Verbum in Hiph. in quâ formâ, illa significatio alliciendi nullibi reperitur, quin si illa interpretatio obtinere posset, hîc esse deberet tertia persona Fut. in Pihel פִּיפִּי vel abjecto פִּיפִּי vide Exod. 22, 15. At hîc est פִּיפִּי pro פִּיפִּי Accedit quod vox פִּיפִּי in malam maximè partem sumatur pro seductione, quâ in fraudem animi illiciuntur, vel pelliciuntur vide Exod. 22, 15. 1. Reg. 22, 19. & 21. 2. Parak. 18, 19. Prov. 16, 29. Præterea nullibi in scripturâ hæc forma Hiph. reperitur.

Conclus: III. Rectissimè omnium reddidit Lutherus: *Gott breite Japhet auß*: Cum quo Conveniunt vulgatus & Münsterus, quam hic reddiderit per Fut: *dilatabit.* Si est Prophetia, reddi debet: *dilatabit*: Sin. vorum: *dilatet.* Nos hîc votum cum vaticinio conjunctum esse dicimus, adeoq; rectissimè reddi: *Gott breite Japhet auß.* Illam ipsam enim quæ a vovit Senior Noachus, certissimè fore prævidit, posteritatis scilicet Japheti multiplicationem.

Conclus: IV. Optimè etiam reddidit uterque Paraphrasta Chaldaus, Jonathan iisdem verbis utitur quæ sunt in Hebræo, & Onkelos reddens: פִּיפִּי יִרְוּ אֶת־יִפְתָּח Aben Esra, qui per vocem יִרְוּ vel *dilatabit* id explicat, addens quod hec sit paranomasia in ter פִּיפִּי & פִּיפִּי & significatione hîc eandem esse quæ in voce chaldaicâ

קָוָה qvæ vox in Aphel habet וָוֶן dilatavit, respondens hebraicæ
וָוֶן hinc est tertia persona Fut. וָוֶן

Conclus : V. Membrum posterius dupliciter explicatur :
primo modo ut sit sensus, *Quamvū Japhet sit dilatandus, in multitu-
dine gentium ab eo descendendum, tamen non habitabit in eo, per verum
& specialem cultum Deū, sed in semo, à cujus posterū factum est taberna-
culum tempore Moſis*: alio modo, ut referatur ad ipsum Japhet, ut sit
sensus: *Posteros Japheti tandem aliquando habitaturos in tentoriū Semis,*
quod multitudo gentium à Japhet descendendum ingressura sit ve-
ram Ecclesiam, cum contra plurimis judæorum ex Semo descendenti-
um cæcitas contingeret. Quæritur ergò, an subjectum vocis
וָוֶן sit וָוֶן an verò וָוֶן ex inciso præcedenti? Resp. vox
וָוֶן immediatè præcedens omnium rectissimè habetur pro subje-
cto, ut sit sensus: *Deum latissimam regionem Japheto concessurum,*
eamq̄, seu ipsius Posteros, suo tempore vera Ecclesia, qvæ in Vet. T. erat
in tentoriū Semi esse inferendos: sive id intelligatur de omni Ecclesiæ
Vet. & N. T. tempore, semper enim soboles Japheti contulit se ad ten-
toria semi: sive præcisè intelligatur tempus N. T. quando τὰ ἔθνη,
teste Paulo Eph. 2. 19. facta sunt συμπόλιαι τῶν ἀγίων item συ-
κληρονόμα καὶ σώσωμα τῆς ἐπαγγελίας ἐν τῷ χριστῷ Δε τὰ
εὐαγγέλιον cap. 3. 6. quod ipsum v. 5. vocatur: *Mysterium magnum,*
num̄ ante temporibus hominibus manifestatum. Explicat etiam hoc
Apost. in Epist. ad Rom. cap. 11. v. præcipuè 25. ubi rursus *mysterium*
id vocat, quorundam scilicet Israëlitarum excarationem, id est, à regno
Christi rejectionem, & gentium multitudinū ingressionem, denique
omnium verorum Israëlitarum servationem. Duo igitur hîc prædicis
& vovet Noachus: primò, quod *Japhetus ad Ecclesiam & veram Re-
ligionem sit adducendus*; secundò, quod *sit tam Regionū latitudine,*
qvam posteritatis multitudinē amplificandus: Cujus vel voti vel Va-
ticinii Complementum, nos non obscura Japheti Gomeriq; primo-
genitorum Noachi posteritas & Soboles hodiè testari possumus.

LOCUS V. **הַבְּרָה** כלומר הלשון id est, Confusio
 linguarum descripta Genes. II. v. 7.
 Oratio Dei est.

הַבְּרָה גִּבְרָה וְנִבְלָה שָׁם שִׁפְתָם אִשָּׁר לֹא
 יִשְׁמְעוּ אִישׁ שִׁפְתֵי רֵעֵהוּ:

VEL: *Agite, inquit Deus, descendamus, & confundamus ibi labium eorum ut non audiendo intelligat unus linguam vel labium alterius.*
 Quæritur hinc quæ ratio numeri pl. & an oratio hæc ipsius Dei facta sit ad Angelos: an ad personas divinitatis? Resp. Drusus & Lyranus de Angelis explicant, *Verba hæc, inquit Lyra, in plurali posita sunt Verba Dei ad Angelos, qui sunt executores divina justitia.* Resp. אַעֲ is hic, inquit, עם המלאכים id est, locutio Dei cum Angelis.

Conclus: I. Vetus est Hebr. traditio, tum in explicatioe Gen. 1, 27. tum in h. l. Deum hæc verba, in num. pl. posita, dixisse, *ad domum judicii*: quæ ipsa traditio, si rectè explicetur, est optima, qui enim de Angelis interpretantur, nugantur, cum domus judicii cælestis, juxta veterum Hebræorum sententiam, fuerint אלהים & in illa personarum trinitas, cujus umbra erat in domo judicii terrestris, ubi ad minimum requirebantur tres personæ, propterea quod in domo judicii cælestis anima verterunt & crediderunt personarum trinitatem: Igitur in eo consentimus Rabbino Jáchio, statuenti esse hic Orationem in domo judicii cælestis, modo per domum judicii intelligatur, Pater, Filius & S. S.

Conclus: II. Urgenda præterea est particula הַבְּרָה quæ ipsa suâ naturâ infert pluralitatem aliquam, est enim juxta Jarchium & רַק particula *Congregandi seu Convocandi, ut præparent vel disponant ad operi vel Consilii alicujus executionem*, quod ipsum sine Personarum pluralitate fieri non potest: Et noletur oppositio hujus ipsius particule in hoc ipso versu cum v. 3. Ibi enim Architekti magnificæ & mirificæ illius turris dixisse seruntur: alter ad alterum הַבְּרָה כלבנה

B. 3.

afite

agite lateres laterificemini : Hic vel in v. 7. Deus impediturus insolentis illius operis consummationem etiam dicit יהוה Ergò ut ibi in Consilio laborantium fuit pluralitas, ad unius tamen operis expeditionem conspirans, ita etiam hic in Consilio Jehovæ est pluralitas quædam statuenda, cui ex æquo tribuitur illa actio, vel linguarum Confusio.

Conclus : III. Rectè igitur urgetur hæc illatio : Ille qui dixit : Age descendamus, fuit verè plures, ille qui dixit : descendamus, fuit Jehova, E. Jehova est verè plures, idq; pluralitate non essentia, sed personarum. Porro ad probandum orationem hinc non esse ad Angelos, talis est illatio : Ille qui hinc dixit : Age descendamus, Confundamus &c. & postea illud in effectum produxit, fuit Jehova, ut docent v. 6. & 7. Angeli non sunt Jehova, E. Angeli non sunt illi, quibus dictum est : Age descendamus, confundamus &c. & per Consequens ad illos non fuit directa oratio : quæ omnia fundantur in veritate hebraica.

LOCUS VI. Complectens & personam & sacrificium Melchisedeci,

Gen. 14. v. 18.

ומלכי — צדק מלך שלום הוציא
לחם ויין וכו' /

Varitur I. Quis fuerit מלכי — צדק qui Abrahamo ex expeditione illà victoriosà revertenti in occursum venisse dicitur.

Conclus : I. Quod מלכי צדק hic in Epistolà ad Hebr. 7. v. 3. ἀπαίωσθαι καὶ ἀμήτωσθαι dicatur non hic sensus est, quasi Patrem vel Matrem non habuerit: vel quod Angelus aut stella aliqua fuerit, sed quod ipsius genealogia in scripturà disertè non exprimat, quare etiam ibidem additur quod sit μη γενεαλογεῖται &c.

Con-

Conclus: II. Communis veterum Hebræorum & maximè probabilis sententia est, qui per Melchisedecum intelligunt illustrem dignitate patriarchali & Sacerdotali Noachi filium Semum. Quam sententiam non tollit, sed confirmat magis supputatio annorum vitæ Semi, qui se ultra tempora Abrahami, imò Isaaci extendunt.

Conclus: III. Objicitur Melchisedecum dici & esse *ἀντίθετος* item *ἀμύθετος*, *ἀνεκλόγητος* &c. at Semum genealogiam latè manifestam & claram habere in scriptura ejusque Parentum satis illustrem fieri memoriam, adeoq; nec illi competere illa quæ de Melchisedeco attributa prædicantur. Resp. Lyranus Semum vere esse *ἀνεκλόγητος* non quidem sub nomine Semi, sed sub nomine Melchisedeci, quæ responsio & tota sententia nihil habet improbabile: qui enim vel Spiritum Sanctum vel unigenitum Dei filium intelligunt per Melchisedecum quod acriter defendit Cunaus, illi, præterquam quod multiplicent absurditates, tollunt collationem Melchisedeci cum Christo ejusq; sacerdotio, quæ est in Epist. ad Hebr. cap. 7. Nec possunt non malè exponere illud quod dicitur: *Tu es sacerdos in æternum* καὶ τὸ ζῆν Melchisedeck. v. II.

Q. 2. An ex hoc ipso loco probari possit sacrificium Missæ, & in specie ex verbis *וַיִּצְיָא לֶחֶם* *וַיִּצְיָא*

Conclus: I. Fundamenta comparationis Melchisedeci cum Christo sunt in Epist. ad Hebr. Igitur cum id ibidem ex his verbis *וַיִּצְיָא לֶחֶם* *וַיִּצְיָא* non demonstratur, nec analogiæ quædam ex illa productione panis & vini cum sacrificio aliquo N. T. quod fingitur, incruento exprimitur, malè etiam ex hoc ipso loco, vel ex illa ipsâ panis & vini à Melchisedeco productione probatur illius oblatio & sacrificatio, quin si concederetur factam hic esse aliquam oblationem tamen ex illâ probare velle panem & vinum in sacrâ Eucharistiâ, similiter debere offerri; magna est audacia. Et tollit hanc collationem transsubstantiatio.

Conclus: II. Verbum *וַיִּצְיָא* est Conjug. Hiph. à *וַיִּצְיָא* significatio Ejus: Egredi fecit, produxit, protulit. Sic frequentissimè

simè de Deo dicitur Exod. 12, 51. *In die illo יהוה יוציא את ישראל ממצרים eduxit
 Jehova filios Israël ex Agypto. Sic de virgine stuprasà dicitur Deut.
 22, v. 21. יהוה יוציא את היללם ad iudices: non magis
 igitur ex illà voce sacrificium vel oblationem hic probare possunt Pon-
 tificii, quam ex illis locis probari potest: Deum Israëlitas: iudies verò
 illos aceusatam stupri juvenculam in sacrificium obrulisse. Dicitur
 quidem de victimis etiam vox illa, sed in eadem non offerendi, sed pro-
 ferendi vel educendi significatio. Sic de vaccà rubrà dicitur: Elea-
 zar egredi faciet, vel educet illam extra castra, ubi manifesta est non
 offerendi sed educendi significatio, additur enim statim: Et mactabit
 illam Coram Domino. Adeòq; hæceductio planè & formaliter distin-
 guitur ab ipso actu sacrificii vel oblationis, ut frustra talia loca con-
 quirat Bellarm. manet enim illa significatio, egredi fecit, item eduxit,
 quod autem illam educationem interdum sequatur oblatio, non ex hac voce,
 sed ex adjunctis formaliter probatur.*

LOCUS VII. Desumptus ex

Gen. 19. v. 24.

וַיְהִי הַמָּטֶר עַל-סְדוֹם וְעַל-עֲמֹרָה גִפְרִית וְאֵשׁ
 מֵאֵת יְהוָה מִן הַשָּׁמַיִם:

Interpretatio lingua vernacula talis est: Aber der HERR ließ
 regnen über Sodom und Amora Schwefel und Feuer von dem
 HERRN / von denselben sichtbaren Himmeln.

Conclus: I. Fundamentum accentus Rebhia in subiecto
 propositionis, est in tercedens aliqua actio disparata, quã jam absolutã
 Spiritus Sanctus vel Moses, rursus redit ad commemorationem actio-
 nis Dei, ac si diceret: Was that aber bey solchen sachen der HERR?
 Resp. Er ließ regnen. Exemplum simile cap. 1. Jonã & quidem in ipso
 nomine Jonã.

Conclus: II. Qvæ ratio Atnach, & ipius convenien-
 tia cum interpretatione? Resp. in interpretatione membri secundi,
 repetendum est predicatum membri primi, quã ratione conciliantur
 omnia

omnia scripturæ loca, ubi vel accusativus actionis quæ notatur, per prædicatum propositionis, vel alia quædam pars propositionis illius, quæ formaliter est in membro primo, rejicitur in membrum secundum, intercedente duce Atnach.

Conclus: III. Communis interpretatio & ratio geminati divini nominis gloriosi (Der HERR) hæc sequen von dem HERRN) ponitur auxesis, seu vehementia illius miraculosæ pluvie; ita Buxtorfius & Druſius, secuti Rabinos, ut ita illud: **וַיִּהְיֶה מָטָר יְהוָה** idem sit quod pluvia copiosa, magna. Sed R. אע"כ ita: Est, inquit, phrasis illa: **וַיִּהְיֶה מָטָר יְהוָה הַמַּטָּר וַיִּהְיֶה דְּמִינֵי הַמַּטָּר** Dominus pluere fecit à Domino **וַיִּהְיֶה מָטָר יְהוָה הַמַּטָּר וַיִּהְיֶה דְּמִינֵי הַמַּטָּר** id est, *elegantia lingua & sensus ejus: Pluere fecit Deus à se ipso.*

Pro sententiâ verè Christianâ urgeri potest. I. Expressâ itera- tio gloriosi divini nominis in **וַיִּהְיֶה מָטָר יְהוָה** alius igitur est Jeho- vah, de quo dicitur **וַיִּהְיֶה מָטָר יְהוָה הַמַּטָּר** pluere fecit Dominus, & per- sonaliter ab eo distinctus, de quo dicitur **וַיִּהְיֶה מָטָר יְהוָה** à Domino. Citant quidem Rabini exempla similia, sed 1. illa sunt omnia humanâ vel loquuntur de hominibus. Nec patiuntur 2. se applicari cum hoc loco, ut patebit illi, qui illa accuratiùs conferet. Præterea veteres He- braei, sicut loca Gen. II 7. c. I. 27. c. 3. 22. ita etiam hunc de domo judicii coelestis sunt interpretati, per quam illos intellexisse persona- rum Trinitatem verosimile est, hinc Hebraei tradiderunt, in domo judicii terrestris ad minimum requiri tres personas. Rab. Jarchi ex- pressè in hunc locum: **כָּל מְקוֹם שֶׁנִּמְאָר בּוֹ וַיִּהְיֶה מָטָר יְהוָה** id est, *Omnis locus ubi est nomen gloriosum cum intelligitur Dominus & Domus judicii ejus.*

II. Urgeri potest accentuatio: Atnach enim qui determinat membrum prius & post quem demum est **וַיִּהְיֶה מָטָר יְהוָה** hic ali- quid singulare & personaliter ab illo **וַיִּהְיֶה מָטָר יְהוָה** qui subjectum fuit pro- positionis, in inciso primo distinctum omninò notat. III. Explicatio per **וַיִּהְיֶה מָטָר יְהוָה** tum in v. 29. tum in aliis scripturæ locis, ubi fre- quenter de **וַיִּהְיֶה מָטָר יְהוָה** dicitur eversio Sodomæ & Amora. Atqui ex **וַיִּהְיֶה מָטָר יְהוָה** pluralitatem evidenter, Trinitatem probabiliter probari certum est.

LOCUS VIII. אֲבְרָהָם יָצָא id est tentatio
Abrahami, ex Gen. 22. v. 2.

Describitur in hoc capite, insignis Abrahami tentatio & illustris ipsius filii Dei de futura Abrahami seminis benedictione oratio. Tentationis illius, sed & fidei Abrahami magnitudinem, non saltem verba, orationes solito concisiores, sed & singuli declarant accentus, non sine singulari accentuationis cum re ipsa analogia, evidenti planè argumento, eundem, quem voces, accentuationem etiam habuisse auctorem, Spiritum sc. Sanctum & qui ejus impulsu locuti sunt sancti Dei homines. Certum igitur est Mosen orationem illam divinam, quæ describitur v. 1. z. per accentus expressisse, eadem plane quæ in ipsa tentatione est à Deo pronunciata, distinctione. Dicit igitur Deus ad Abrahamum v. 2. *הֲיֵבֶר נִימִי דּוֹחַ*; (Accentus hic in Genuentibus & aliis codic. est *Telische Ketanna*: in Buxtorfiano & aliis *Gedola*, de quâ varietate judicium dabitur quærentibus.) *deineneinigen und hergeliebten Sohni* (paschata geminatus) *den Isaac* (accentus *Dux Sakepkaton*) *und mache dich eslend auff* (*Sakepkaton* antecedente paschta, contra analogiam, intercedente maccaph nach dem *Land de Moria* (accentus *Dux geminus Tiphcha & Adnach*) *und opffere ihn dafselbsten* (paschta) *zu einem Brandopffer* (*Dux Sakepkaton*) *auff einem derselben Bergen* (*Sakepkaton*) *welchen ich dir weisen werde* (*Sylluck & Tiphcha*.) Ita divinam planè gradationem & supremæ tentationis rationem non voces saltem, in quibus mirifica quædam vis est: sed & ipsa docet accentuatio: ad tantò majorem tentationis fidei Abrahami demonstrationem.

LOCUS IX. Agens de duplici accentuatione loci Gen. 35. v. 23.

Difficultatem hic facit accentuatio gemina; eaq; diversissima, quæ nunquam aliàs nisi in hoc versu & decalogo reperitur.

Conclus: I. Sunt in hoc versu אֲבְרָם יָצָא id est, geminus respectus accentuationis: alter est ad אֲבְרָם seu *versum*: alter ad אֲבְרָם seu *sensum vel argumentum* qui ipse diversus respectus est fundamentum

eum diversæ accentuationis. Diverfus respectus fundatur in argu-
menti diversitate, cujus signum est illud minusculum **ד**, quod in me-
dio versu novum designat argumentum, sine addito vel præmissio
פסוק ה' **ד**

Concl: II. Igitur separanda est accentuatio argumenti, quod
absolvitur in **וְאֵלֶּיךָ** (uti docet ocularis inspectio, in versu enim
illo agit, de incestu Rubenis stratam patris nefario ausu inquinantis
in illo ipso autem versu à minusculo **ד** incipit numerus filiorum Ja-
cobi ipsorumq; generalogia) ab accentuatione versus, qui, ut ver-
sus, demum ibi perfecte clauditur, ubi purum est Sylluk sequente
פסוק ה' **ד** adeoq; in voce **וְאֵלֶּיךָ**

Conclaf: III. Sylluk argumenti est in voce **וְאֵלֶּיךָ**,
estqve talis seqvela respectu argumenti (In voce **וְאֵלֶּיךָ** in-
cipit exprimi diversa accentuatio, ubi respectu argumenti est) Sa-
kephadol, tiphca, munach, Atnach in voce **וְאֵלֶּיךָ** quod est Atnach
argumenti, adeoq; hic determinatur velut membrum primum argu-
menti, *sequente membro secundo*: In quo naturales omnis membri bi-
verbalis Domini, iiq; perpetui, respectu argumenti obtinent Tiphcha
& Sylluk: adeoq; hic determinatur argumentum vel ut ita loqui liceat
versus unius argumenti in Israel. Altera accentuatio est versus, cujus re-
spectu ab incio tertio talis est seqvela: paschta, munach, Sakephka-
ton, Tiphcha (geminas sustinens vices & argumenti & versus) Atnach
(hic determinatur, membrum prius versus) membrum posterius assu-
mit accentuationem simplicem determinato jam ante argumento,
per Sylluk in voce **וְאֵלֶּיךָ**

LOCUS X. Proponens accentuationem.

v. 8. & 9. cap. Gen. 49.

Concl: I. **E**st in scriptura inter rem ipsam & ejus accentuatio-
nem analogia quædam, & ubi res sunt singulares, &
character orationis magnificentior: ibi quoq; accentuatio est magni-
ficentior. Exemplum sint omnes Prophetæ & illa quæ in libris Histo-
ricis Prophetico spiritu & magnificentiori caractere conscripta sunt
monumenta, in quibus & gravior & magnificentior est oratio & ac-
cen-

accentuatio præceteris capitibus in quibus narrantur historia. Exem-
plum etiam suppeditant Psalmi *יהוה שׁוֹמֵר*. Sic in v. 8 cap. 49. Gen-
sicut oratio ita etiam accentuatio est magna, adeoq; talis etiam de-
signatur lectio per accentuationem Ducis in voce prima, ducis in voce
secundâ, ducis in voce quartâ, quintâ &c : quæ accentuatio, si vera
debet esse lectio, accuratè est observanda, & distinctè voces distinctæ
sunt pronuntiandæ, ut exprimat affectus dicentis.

Concl: II. In multiplicatione incisorum : ex : gr : si sit ter-
narius incisorum numerus, in membro primo, prius regularitèr deter-
minatur per Rebhiam, secundum per Sakepkaton, tertium trahitur
ad membrum per Atnach.

Concl: III. Si Rebhia, subsequente alio tantum inciso, est in
voce primâ, Sakephaton est in voce secundâ vel tertiâ : in secundâ si
duæ voces junguntur & conjunctionem terminent : in tertiâ :
Si tribus vocibus fiat illa determinatio & vocum in unam eunuciatio-
nem conjunctio : quâ ratione in voce secundâ versus est paschta, in
tertiâ munach. Si S. kephkaton sit in voce secundâ, incisi, vel tertiâ
versus, in voce præcedenti, si separetur, est paschta ; si jungatur
est munach. Rarissima sunt exempla, ubi S. kephkaton statim est post
Rebhia, quâ ratione in illâ ipsâ voce, in quâ est Sakephkaton simul in-
cedere solet minister munach, qui vulgò à Grammaticis habetur pro
vicario accentus metheg, licet minus rectè, cum munach etiam ibi sit
necessitate sequelæ, quæ tam necessaria est, ut deficiente licet voce, mu-
nach in ipsa voce Domini sui Sakephkaton locum occupet, & Domi-
no suo ministerium præstet. Non rarò etiam vel nomen aliquod vel
pronomem quod poterat præcedere verbum Sakephkatonatum latet
in illo ipso verbo quod est cum Sakephkaton : quâ ratione Munach
illi latenti nomini vel pronomini ministerium præbet in illo in quo
latet verbo.

Concl: IV. Quotiescunq; membrum posterius tantum con-
stat quatuor vocibus, ita ut subjectum constet duabus posterioribus in
conjunctione positis, prædicatum autem duabus prioribus, positum in
conjunctione verbi cum nomine vel pronomine : toties prædicatum
determinatur per Tipcha, continuatur per Merka : subjectum conti-
nuatur per Merka, determinatur per Sylluck.

Con-

Concl: V. Si incisum Sakephkatonatum tribus constat vocibus vel vox secunda habet conjunctionem cum tertiâ, quâ ratione in voce prima est paschta, secundâ Munach, tertiâ Sakephkaton; vel prima habet conjunctionem cum secundâ, quâ ratione, necessariò, vox prima habet Mapach, secunda paschta, tertiâ Sakephkaton: Nec mutatur hæc accentuatio nisi mutetur constructio & vocum dispositio. Sic h. l. si talis debet obtinere interpretatio: *Juda est Catulus Leonis*, non potest esse alia, nisi quæ hîc est accentuatio: si paschta esset in voce primâ, sequeretur necessariò talis prædicatio & interpretatio. *Leo Juda est Catulus*: Igitur illud jus ducis paschta ante Sakephkaton & ejus positus in voce primâ vel secundâ apprimè est notandus, in verâ interpretatione.

Concl: VI. Paschta si sit in voce secundâ, non rarò determinat totum prædicatum, quin si integra propositio sit determinanda, in incisio primo necessariò paschta determinat subjectum vel prædicatum.

Concl: VII. Nusquam in universis Bibliis est Sakephkaton in alterutro membro, post quod non sit Dux Tipcha: idq; vel immediate, si incisum ultimum tribus constet vel duabus vocibus; vel medietate, idq; solo ministro Merka in utroq; membro.

Concl: VIII. Nunquam *munach cum Atnach* est, nisi in vocibus conjungendis: igitur, Ubiq; ante Atnach est munach, ibi vox *munachata* necessariam requirit conjunctionem eum voce *Atnachata*.

Concl: IX. In voce primâ membri posterioris v. g. non est Dux Paschta, sed minister Kadma. Quando enim Tebhir dux est in voce tertiâ, in voce secundâ est minister Darga, in voce primâ Munach vel Kadma.

Concl: X. Quoties totum membrum vel incisum quinque saltem constet vocibus toties Dux Tebhir occupat vel vocem primam vel secundam; si secundam, præcedit minister (Darga) in voce primâ, & Tipcha est in voce vel tertiâ vel quartâ, prout vel vox tertiâ disjungitur, vel conjungitur cum quartâ. Si Tebhir est in voce primâ, in voce secundâ est minister Merka, in tertiâ Tipcha, in quartâ merka, in quinta Sylluck: Quotiescunq; Tebhir est in voce secunda; toties post

Tebhir unum saltem est Merka. Quoties Tebhir est in voce primâ:
roties post Tebhir est geminum Merka.

Concl: XI. Crescentibus vocibus, crescut etiam à fronte ac-
centus, hinc si Tebhir sit in voce tertiâ totius membri, & voces præ-
cedentes conjunctionem requirant, cum voce notatâ cum Tebhir,
jam facile patet quinam accentus ministri necessariò in vocibus dua-
bus prioribus sint ponendi: scilicet in voce primâ Kadma, in secundâ
Darga. Exemplum sit hoc membrum. Quæritur quare in voce primâ
non sit darga: in voce secundâ Tebhir, in tertiâ merka, in quatrâ
Tipcha &c. quæ magis analogâ videbatur esse accentuatio? Resp. I. Duæ
voces priores, scilicet פָּרַע & פָּרַע non quâlibet incurvationem vel
cubationem hîc denotant, sed illam, quæ est sicut Leonis animosio-
tis; pro inde cum duo illa præterita ex voce illâ quæ habet דְּ simili-
tudinis explicationem desiderent, & ab illâ determinentur, necessariò
duo illa præterita erant conjungenda, per accentuationem conjun-
gentem cum פָּאָרְרָה & per consequens non poterat esse Tebhir in ul-
timo præterito nec Merka in tertiâ voce. II. Quod autem in voce ter-
tiâ propter conjunctionem ejus cum voce quatrâ, magis videtur ana-
logus fuisse minister Merka, quàm Dux Tebhir propter וְ copulati-
vum: Ad id Resp. Accentuationem hanc omninò singularem qui-
dem: sed necessariam tamen & immutabilem esse, ipsiq; rebus quæ
distinctas voluit esse Jacobus analogam; Etenim vox פָּאָרְרָה ma-
ximè respicit tempus Davidis. Vox וְכִלְבִּיָּהוּ respectum maximè
habet ad tempus Salomonis, sub quo Iuda erat instar veterani Leonis
in terrâ cubantis & prædam confumentis. Ad quem respectum desi-
gnandum necessariò in voce פָּאָרְרָה requirebatur Dux, qui hîc
nullus alius esse poterat quàm Tebhir. Sicut igitur regni Judaici ado-
lescentiam comparat leunculo vel גֹּר אֲרִיָּהוּ ita ejus juventutem
comparat perfecto leoni, catulos habenti vel לְאֲרִיָּהוּ provectam de-
niq; ætatem comparat Leoni seniori, animosiori, qualis לְבִיָּהוּ
& sicut catulus Leonis vel גֹּר אֲרִיָּהוּ habet Ducem Paschta, ita
פָּאָרְרָה habet Tebhir לְבִיָּהוּ ducem Tipcha.

מפיקי מיני מתקורת

I. Optime Paraphrasta Chaldaei מִפְּקֵי מִיָּנִי מִתְּקוּרָה votum illud,
quod in solemnibus filiorum benedictione, venerando, jamq; moribundo se-
niori

niori Jacobo exprēsit pia Salvatoris recordatio: לְשׁוּעָתְךָ קוֹרְתָהּ הַחַדָּה
Luth: nosfer. H. Errich warte auff dein Heyl. ad quæ verba inter alia ita
μεγα Φαίλα: Non exspecto redemptionem Gedeonis, nec salutem
Samsonis, quæ est transitoria, סְבִירִית לְפִוּרְקָן רַמְשִׁיחָא בַר דּוּד רַג
sed exspecto redemptionem Christi filij David, qui venturus est ad ad-
ducendum filios Israel, cujus redemptionem desiderat anima mea.
Cum quæ convenit Targum Hierosolymi tanum. Ex sententiâ igitur
Paraphrasta idem Senior Jacobus desideravit: quod Simeon oculi sui
vidit & deprædicavit scilicet: τὸ σὺ τῆς ἰσραὴλ κρυφαῖα.

II. Merito probatur versio Lutheri quæ v. 2. c. 49. Gen: præ ver-
sione Bibliorum Germanicorum Antelutheranorum Nubem myn erstgebar
ne/ dir bist myn stärcke unde dat Begin myner Wehdagen: de erste in den
Gaven/de grösste im Gebed.

III. Plutarchus & Tacitus falsi sunt, quando dicunt Iudeos a finum
honorare.

IV. מלח נצרב rectè reddidit Lutherus Eine Galtseult. Gen.
19. v. 16.

V. Ex voce רערוו punctationi lubrica fides probari non potest: po-
terat igitur glossa quæ est in Bibliu Germanicu ad Gen. 38. à Typographu
omitti: debebat sanè in hæc majori literarum harum luce.

VI. Samaritanos, ait Scaliger in præclaro de emendat. temporum
libro, convenarum gentium colluviem esse, constat ex 2. Reg. 17. Gens est
hodie supra Judaicam, totius vetustatis, etiam, quæ ad ipsos pertinet, igna-
rissima, in monte Garizin constituta sedet & sacrarium habent: neq; à
temporibus Exodi seinde unquam expulsos fuisse, aut aliunde, quam ex
Ægypto huc immigrasse credunt. Reges veteres Samaria, defectionem io-
tribum, impulsore Ieroboamo ne fando quidem acceperunt. Nomina Sam-
soni, Samueli, Davidi & aliorum obitè perstricta habent in Chronico,
qui liber Josue ab illis dicitur. In reliquâ vetustate omnino peregrini
sunt. Hæc Scal. & tamen horum ignarissimorum & in omni vetustate
peregrinorum fide nituntur, qui characterem veterem Ebraicum nobis
denegant, illi autem Samaritanu vindicant: inter quos idem Scaliger.

VII. Rabinus Benjamin Tudelensis Ebræum peregrinationibus to-
tius ferme orbis clarus de his ipsi Samaritanu ita ait: Sebaste hodie Sama-
ria est, in quâ Regi Arab palatium adhuc inter noscitur. Fuit verò
amæ-

amoenissima urbs in monte sita, fontibus amoeni, hortu, vineu & olive-
 tu insigniter exornata; nullumq; Judaeorum habitantem habet. Ab hac
 duabus Leucu Nables (vel Neapolu) distat. Sichem olim dicta, in monte
 Ephraim ubi nulli Judaei sunt, jacetq; ubi in profundâ valle inter Gari-
 zim & Hebal montes, in qua Cuthaei (Samaritani) centum ferme sunt,
 solius Mosaeae legi observatores. Habent verò sacerdotes ex posteritate
 Aaroni (super quo sit pax!) qui cum nulli alii connubia jungunt, nisi
 cum familiae suae foemina, aut viri, appellanturq; vulgò Aaronita: verum
 tamen sunt ministri & sacerdotes illorum Samaritanorum. Faciunt as-
 tem sacrificia, & accendunt holocausta in Synagogâ quæ in monte Gari-
 zin habent, citantes illud, quod in lege scriptum extat: Et dabit benedi-
 ctionem super montem Garizim: Et hanc Synagogam ajunt esse domum
 sanctuarii: in solemnitate autem Paschali & aliis festis diebus
 super aram in monte Garizim constructam ex lapidibus per filios Israe-
 lis ex Iordane sublatu offerunt holocaustum. Jactant sese ex tribu E-
 phraim esse. Apud hos est sepulcrum Joseph justi, filii Jacob patris nostri
 (super quo sit pax!) quemadmodum dictum est: Et ossa Josephi, quæ à
 filii Israel ex Aegypto asportata, in Sichem sunt condita. Carent autem
 his tribus literis ןׁ ןׁ ןׁ quarum loco a. hoc est spiritum tenuem substi-
 tuunt. Hoc signo manifestè arguuntur non esse ex Israelis posteritate
 ac semine, cum agnoscant legem Mosis, his tribus literis exceptis, quas i-
 gnorant: observant autem se à contaminatione mortui & occisorum, &
 osium, & sepulcri. Synagogam ingressuri, vestes, quibus quotidie utuntur
 exuunt, corpus aqvi lavant, & alias vestes in hunc usum tantum compara-
 tas induunt. Hac bona fide ex Itinerario Ebraico translata apponimus.

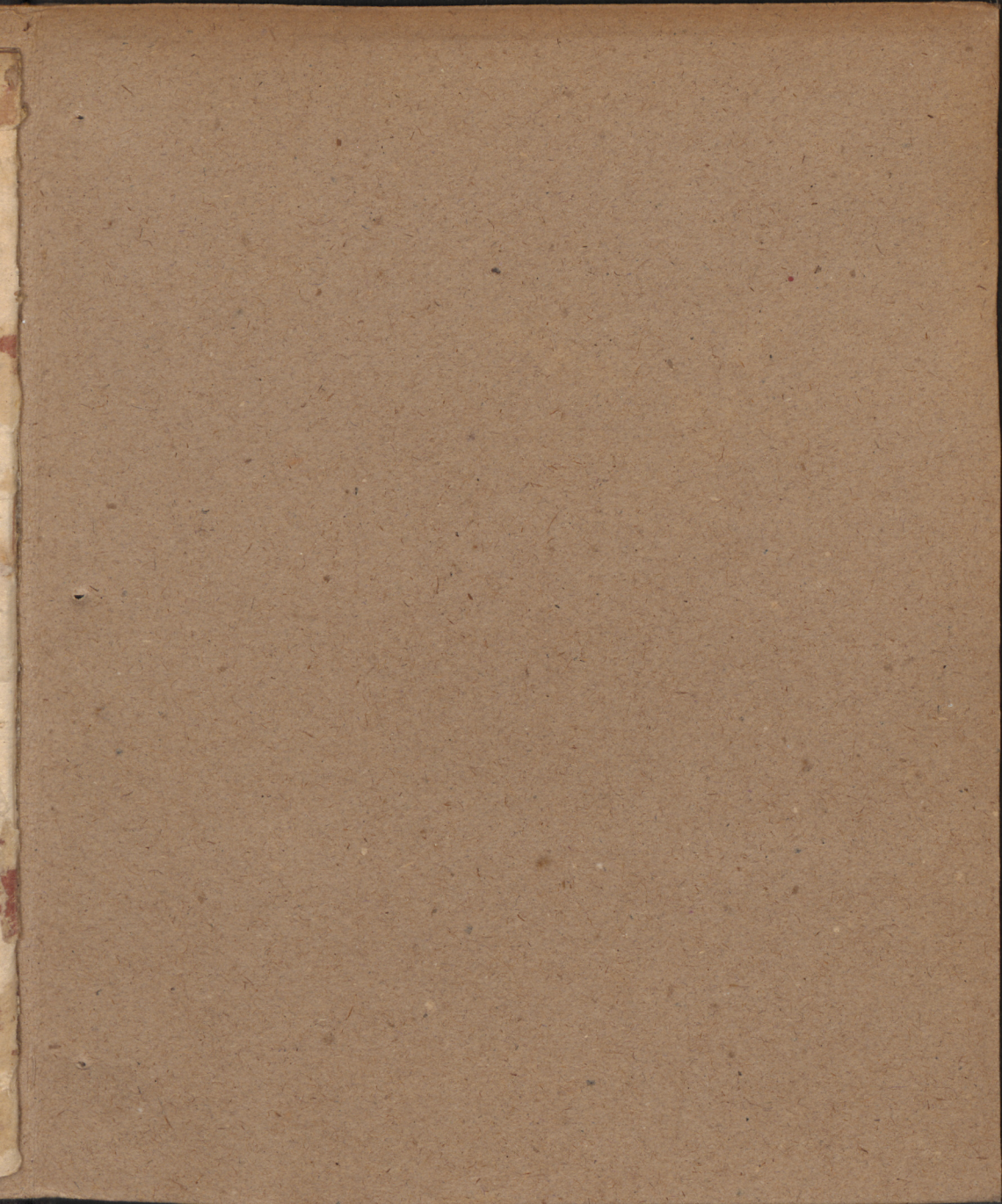
VIII. Davidu guardia seu custodia caperu Regii fuit ex Ceret haic
 id est, juxta Paraphrastam antiquum, Philistai. Non omni igitur
 Φυλακην, quæ sit Δεξέριων, est τυχευικην, & Davidu exemplo licebit
 Regi vel principi ex peregrini custodiam corporis armatam legere.

Post Aphicomem non est amplius quicquam
 comedendum.

ajunt Thalmudista, hic igitur

תם ונשלים עשור סתומי בראשית
 ברוך חנן לשון למודים למין אנשית

[*]

Concl: V. Si incisum Sakephkatonatum
bus vel vox secunda habet conjunctionem cum
in voce prima est paschta, secundâ Munach, ter
prima habet conjunctionem cum secundâ, quâ
vox prima habet Mapach, secunda paschta, tertiâ
mutatur hæc accentuatio nisi mutetur constructio
tio. Sic h. l. si talis debet obtinere interpretatio
Leonû, non potest esse alia, nisi quæ hic est accen
esset in voce primâ, se queretur necessariò talis pra
ratio. *Leo Juda est Carulus*: Igitur illud jus du
kephkaton & ejus positus in voce primâ vel secun
tandus, in verâ interpretatione.

Concl: VI. Paschta si sit in voce secundâ
nat totum prædicabum, quin si integra propositio
inciso primo necessariò paschta determinat sub
tum.

Concl: VII. Nusquam in universis Bibliis
alterutro membro, post quod non sit Dux Tipcha
tè, si incisum ultimum tribus constet vel duabus v
tè, idq; solo ministro Merka in utroq; membro.

Concl: VIII. Nunquam *munach cum Atna*
bus conjungendis: igitur, Ubicunq; ante Atnach
munachata necessariam requirit conjunctionem cum

Concl: IX. In voce primâ membri poste
Dux Paschta, sed minister Kadma. Quando enim
voce tertiâ, in voce secundâ est minister Darga, i
nach vel Kadma.

Concl: X. Quoties totum membrum vel i
tern constet vocibus toties Dux *Tebhir* occupat vel
secundam; si secundam, præcedit minister (Darg
& Tipcha est in voce vel tertiâ vel quartâ, prout vel
tur, vel conjungitur cum quartâ. Si *Tebhir* est i
voce secundâ est minister Merka, in tertiâ *Tipcha*, i
quinta *Sylluck*: Quotiescunq; *Tebhir* est in voce se

C 3

